TEISINGUMO TEISMO (šeštoji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. rugsėjo 12 d.*

„Bendra žemės ūkio politika — EŽŪFKP — Reglamentas (ES) Nr. 65/2011 — Parama kaimo plėtrai — Parama mikroįmonių kūrimui ir plėtrai — „Dirbtinai sukurtų sąlygų“ sąvoka — Piktnaudžiavimas — Įrodymai“

Byloje C-434/12

dėl *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijos administracinis teismas, Bulgarija) 2012 m. rugsėjo 14 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2012 m. rugsėjo 26 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Slancheva sila EOOD

prieš

Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond „Zemedelie“ Razplashtatelna agentsia

TEISINGUMO TEISMAS (šeštoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė M. Berger, teisėjai E. Levits (pranešėjas) ir J.-J. Kasel,

generalinis advokatas P. Cruz Villalón,

kancleris A. Calot Escobar,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond „Zemedelie“ Razplashtatelna agentsia*, atstovaujamo advokatų R. Porozhanov ir D. Petrova,

— Bulgarijos vyriausybės, atstovaujamos E. Petranova ir D. Drambozova,

— Europos Komisijos, atstovaujamos S. Petrova ir G. von Rintelen,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: bulgarų.

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2011 m. sausio 27 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 65/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 kontrolės procedūrų įgyvendinimo ir kompleksinio paramos susiejimo įgyvendinimo taisyklės, susijusios su paramos kaimo plėtrai priemonėmis (OL L 25, p. 8), 4 straipsnio 8 dalies išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bendrovės *Slancheva sila EOOD* (toliau – *Slancheva sila*) ir *Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond „Zemedelie“ Razplashtatelna agentsia* (Valstybinio žemės ūkio fondo Mokėjimo agentūros vykdomasis direktorius, toliau – DFZ-RA) ginčą dėl pastarojo atmesto prašymo Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis finansuoti fotovoltinio parko įkūrimo projektą.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL L 277, p. 1) nustatytos šio fondo paramos teikimo taisyklės. Šio reglamento taikymo nuostatos įtvirtintos Reglamente Nr. 65/2011.

4 Atsižvelgiant į 3-ią paramos teikimo kryptį, susijusią su gyvenimo kokybės kaimo vietovėse ir kaimo ekonomikos įvairinimu, Reglamento Nr. 1698/2005 52 straipsnio a punkto ii papunktyje numatyta:

„Parama mikroįmonių kūrimui ir plėtrai siekiant skatinti verslumą ir plėtoti ekonominę struktūrą“.

5 Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalis suformuluota taip:

„Nepažeidžiant specialiųjų nuostatų, kai nustatoma, kad siekdami įgyti paramos schemos tikslams prieštaraujantį pranašumą, paramos gavėjai dirbtinai sukūrė tokioms išmokoms gauti reikalingas sąlygas, jiems išmokos neskiriamos.“

Bulgarijos teisė

6 2008 m. rugpjūčio 11 d. Nutarimo Nr. 29 dėl negrąžintinos paramos suteikimo pagal 2007–2013 m. kaimo plėtros programos priemonę „Parama mikroįmonių kūrimui ir plėtrai“ sąlygų ir tvarkos (DV Nr. 76, 2008 m. rugpjūčio 29 d.), kurio 2010 m. liepos 20 d. redakcija taikoma pagrindinės bylos aplinkybėms, 2 straipsnyje nustatyta:

„Parama skiriama projektams, kurie padeda siekti priemonės tikslų. Priemonės tikslai:

1. skatinti augimą ir naujų darbo vietų kūrimą mikroįmonėse, kurios kaime verčiasi ne žemės ūkio veikla;

2. skatinti verslumą kaime;

3. skatinti integruoto kaimo turizmo plėtrą.“

7 Šio nutarimo 4 straipsnio 2 dalies 10 punkte numatyta, kad parama neskiriama energijos iš atsinaujinančių šaltinių gamybai ir pardavimui ir elektrinės, kurios pajėgumas didesnis negu 1 megavatas, statybai.

8 Nutarimo Nr. 29 6 straipsnyje nustatyta:

„<…>

2. Parama energijos iš atsinaujinančių šaltinių gamybos ir pardavimo projektams sudaro 80 % finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų, tačiau negali viršyti 200 000 eurų atitinkančios sumos Bulgarijos levais (BGN).

<…>“

9 Nutarimo Nr. 29 7 straipsnio 2 dalis suformuluota taip:

„Parama neskiriama paraiškas pateikusiems asmenims ar paramos gavėjams, jei nustatoma, kad jie funkciniu požiūriu nesavarankiški ir (arba) kad, siekdami įgyti paramos schemos tikslams prieštaraujantį pranašumą, jie dirbtinai sukūrė pagalbai gauti reikalingas sąlygas.“

10 Nutarimo Nr. 29 papildomų nuostatų 30 ir 31 punktuose nustatyta:

„30. „Dirbtinai sukurtos sąlygos“ yra bet kokios nustatytos sąlygos, kaip jos suprantamos pagal <...> Reglamento Nr. 65/2011 <...> 4 straipsnio 8 dalį.

31. „Funkcinis nesavarankiškumas“ yra gamybos ir techninių procesų dirbtinis išskyrimas į skirtingus projektus arba nustatytas naudojimasis bendra pagal kaimo plėtros programą finansuojama infrastruktūra, siekiant įgyti kaimo plėtros programos schemos tikslams prieštaraujantį pranašumą.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

11 2009 m. gegužės 13 d. *Slancheva sila* pateikė DFZ-RA paraišką dėl finansinės paramos fotovoltinės jėgainės statybos projektui pagal kaimo plėtros programos priemonę „Parama mikroįmonių kūrimui ir plėtrai“.

12 D. Mitsov yra *Slancheva sila* atstovas, o S. Mitsova – vienintelė šios bendrovės narė ir vadovė. Šie asmenys yra sutuoktiniai.

13 Prie *Slancheva sila* pateiktos finansinės paramos paraiškos pridėta žemės sklypo, kuriame turi būti įrengta fotovoltinė jėgainė, nuomos sutartis, kurią sudarė *Slancheva sila* ir minėto sklypo savininkai, t. y. D. Mitsov ir S. Mitsova. Be to, prie paraiškos pridėtas *Korina Export EOOD*, kurios vienintelis narys ir vadovas yra D. Mitsov, ir *Slancheva sila* sudarytas dokumentas dėl daiktinės užstatymo teisės pardavimo.

14 Išnagrinėjusi *Slancheva sila* paraišką, DFZ-RA konstatavo, kad tas žemės sklypas ribojasi su kitais dviem žemės sklypais, dėl kurių pateiktos paraiškos skirti paramą pagal tą pačią programą dviem projektams, tapatiems *Slancheva sila* projektui. Kitų dviejų žemės sklypų savininkai yra D. Mitsov ir S. Mitsova. Jų užstatymo teises taip pat pardavė *Korina Export EOOD*.

15 Įgyvendinti tris projektus pavesta vienai ir tai pačiai bendrovei – *3 K AD*.

16 Atsižvelgdamas į šias aplinkybes ir į tai, kad trijuose fotovoltinės jėgainės projektuose nurodyta ta pati administracijos buveinė, DFZ-RA vykdomasis direktorius 2011 m. gruodžio 9 d. sprendimu atsisakė skirti bendrą finansavimą *Slancheva sila* investiciniam projektui, motyvuodamas tuo, kad buvo nustatytas funkcinis nesavarankiškumas arba dirbtinai sukurtos sąlygos paramai gauti, siekiant įgyti paramos schemos tikslams prieštaraujantį pranašumą.

17 DFZ-RA vykdomasis direktorius visų pirma manė, kad *Slancheva sila* projektu siekta nepaisyti maksimalaus finansavimo, t. y. 200 000 eurų atitinkančią sumą Bulgarijos levais (BGN), apribojimą.

18 *Slancheva sila* kreipėsi į *Administrativen sad Sofia-grad* dėl neigiamo DFZ-RA atsakymo panaikinimo.

19 Šis teismas mano, kad jo nagrinėjamos bylos sprendimas priklauso nuo sąvokos „dirbtinai sukurtos sąlygos“ pagal Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalį išaiškinimo.

20 Jis pabrėžia, kad Bulgarijos administracinės institucijos vadovaujasi plačia šios sąvokos samprata, kurią sudaro šie elementai: teisinis ryšys ir suinteresuotų asmenų tapatumas, taip pat projektų ir suinteresuotų bendrovių administracijos buveinės tapatumas.

21 Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad jo praktikoje vadovaujamasi siauresne sąvokos „dirbtinai sukurtos sąlygos“ samprata. Pagal jo praktiką vien bendrų aplinkybių nepakanka, kad būtų galima įrodyti paramai gauti reikalingų sąlygų dirbtinumą. Priešingai, pagal šią praktiką reikalaujama, kad DFZ-RA įrodytų, jog fiziniai asmenys tarpusavyje ir (arba) su trečiaisiais asmenimis sąmoningai derino veiksmus siekdami įgyti paramos schemos tikslams prieštaraujantį pranašumą.

22 Tokiomis aplinkybėmis *Administrativen sad Sofia-grad* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Kaip reikia aiškinti Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalyje vartojamą sąvoką „dirbtinai sukurtos sąlygos“?

2. Ar Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalį reikia aiškinti taip, kad jai prieštarauja <...> Nutarimo Nr. 29 7 straipsnio 2 dalis, pagal kurią parama neskiriama paraiškas pateikusiems asmenims ar paramos gavėjams, jei nustatoma, kad jie funkciniu požiūriu nesavarankiški ir (arba) kad, siekdami įgyti paramos schemos tikslams prieštaraujantį pranašumą, jie dirbtinai sukūrė išmokoms gauti reikalingas sąlygas?

3. Ar Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalį reikia aiškinti taip, kad jai prieštarauja Bulgarijos Respublikos teismų praktika, pagal kurią sąlygos laikomos dirbtinai sukurtomis, siekiant įgyti paramos schemos tikslams prieštaraujantį pranašumą, kai tarp paraiškas pateikusių asmenų yra teisinis ryšys?

4. Ar tai, kad gretimais atskirais sklypais, kurie iki paraiškos pateikimo buvo vieno sklypo dalys, naudojasi skirtingi paraiškas pateikę asmenys, kurie yra savarankiški teisės subjektai, ir konstatuota faktinė sąsaja, pavyzdžiui, tie patys atstovai, pasiūlymų teikėjai, vykdytojai, bendrovių buveinės ir paraiškas pateikusių asmenų adresai, yra „dirbtinai sukurtos sąlygos“?

5. Ar reikia nustatyti, kad paraiškas pateikę asmenys tarpusavyje ir (arba) su trečiaisiais asmenimis sąmoningai derino veiksmus siekdami, kad vienas konkretus paraišką pateikęs asmuo įgytų pranašumą?

6. Kas yra pranašumas pagal Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalį, t. y. ar jis apima kelių smulkesnių investicinių pasiūlymų pateikimą, siekiant, kad konkretus paraišką pateikęs asmuo gautų maksimalų 200 000 [eurų] finansavimą visiems tiems pasiūlymams, net jei paraiškas pateikė skirtingi asmenys?

7. Ar Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalį reikia aiškinti taip, kad jai prieštarauja Bulgarijos Respublikos teismų praktika, pagal kurią ši nuostata taikoma, kai įvykdytos visos šios trys sąlygos: [pirma,] funkcinis nesavarankiškumas ir (arba) dirbtinai sukurtos paramai gauti reikalingos sąlygos, [antra,] šiomis aplinkybėmis siekiama įgyti pranašumą ir [, trečia,] tai prieštarauja paramos schemos tikslams?“

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

23 Prejudiciniai klausimai susiję su Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalies taikymo sąlygomis ir šios nuostatos aiškinimu Bulgarijos teisės aktuose ir teismų praktikoje.

24 Todėl pirmiausia reikia kartu išnagrinėti pirmąjį ir ketvirtąjį–septintąjį klausimus, o paskui atsakyti į antrąjį ir trečiąjį klausimus.

Dėl pirmojo ir ketvirtojo–septintojo klausimų

25 Šiais klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, kokios yra Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalies taikymo sąlygos.

26 Pirmiausia reikia pažymėti, kad iš nutarties pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą matyti, jog Bulgarijos administracinė institucija atmetė *Slancheva sila* pasiūlytą investicinį projektą, kuriam ši norėjo gauti paramą mikroįmonių kūrimui ir plėtrai siekiant skatinti verslumą ir plėtoti ekonominę struktūrą, motyvuodama tuo, kad ši bendrovė norėjo piktnaudžiaudama gauti paramą pagal EŽŪFKP paramos schemą.

27 Tačiau pagal nusistovėjusią teismo praktiką Sąjungos reglamentai negali būti taikomi taip plačiai, jog apimtų ir ūkio subjektų piktnaudžiavimą (šiuo klausimu žr. 2007 m. sausio 11 d. Sprendimo *Vonk Dairy Products*, C-279/05, Rink. p. I-239, 31 punktą).

28 Kaip matyti iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nutarties, *Slancheva sila* investicinis projektas formaliai atitinka paramos gavimo kriterijus, nustatytus mikroįmonių kūrimui ir plėtrai pagal Reglamento Nr. 1698/2005 52 straipsnio a punkto ii papunktį ir nacionalinės teisės aktus.

29 Tačiau Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad šiomis aplinkybėmis siekiant įrodyti potencialaus tokios pagalbos gavėjo piktnaudžiavimą būtina objektyvių aplinkybių, iš kurių matyti, kad, nors taikytinuose teisės aktuose numatytos sąlygos formaliai įvykdytos, juose numatytas tikslas nepasiektas, visuma ir subjektyvus elementas, kurį sudaro siekis gauti naudos pagal Sąjungos teisės aktus, dirbtinai sukuriant jame numatytas sąlygas šiai naudai gauti (šiuo klausimu žr. 2005 m. liepos 21 d. Sprendimo *Eichsfelder Schlachtbetrieb*, C-515/03, Rink. p. I-7355, 39 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

30 Be to, Teisingumo Teismas yra patikslinęs, kad šių dviejų elementų buvimą turi nustatyti nacionalinis teismas ir jų įrodymai turi būti pateikti pagal nacionalinę teisę, jeigu tai nekenkia Sąjungos teisės veiksmingumui (šiuo klausimu žr. 2000 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Emsland-Stärke*, C-110/99, Rink. p. I-11569, 54 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

31 Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalies sąvokos „dirbtinai sukurtos“ sąlygos, reikalingos išmokoms gauti, ir „prieštaraujantis pranašumas“ turi būti aiškinamos atsižvelgiant į šiuos aspektus.

32 Pirmiausia dėl objektyvaus elemento primintina, kad, remiantis Reglamento Nr. 1698/2005 46 konstatuojamąja dalimi, EŽŪFKP paramos kaimo plėtrai schema siekiama visų pirma padėti „įvairinti žemės ūkio veiklą, pereinant prie ne žemės ūkio veiklos, plėtoti ne žemės ūkio sektorius, skatinti užimtumą <...> [ir] investuoti į kaimo vietovių patrauklumo didinimą, kad būtų pakeistos ekonominio ir socialinio nuosmukio bei gyventojų mažėjimo kaime tendencijos“.

33 Konkrečiai, Reglamento Nr. 1698/2005 52 straipsniu, pagal kurį buvo pateikta paraiška dėl paramos pagrindinėje byloje nagrinėjamam investiciniam projektui, siekiama remti priemones kaimo ekonomikai įvairinti, ir jis apima paramą mikroįmonių kūrimui ir plėtrai siekiant skatinti verslumą ir plėtoti ekonominę struktūrą.

34 Atsižvelgiant į tai, Nutarime Nr. 29 nustatyti energijos iš atsinaujinančiųjų šaltinių gamybos ir tiekimo investicinių projektų, patenkančių į Reglamento Nr. 1698/2005 52 straipsnyje numatytų priemonių kategoriją, finansavimo EŽŪFKP lėšomis apribojimai. Pavyzdžiui, maksimali finansavimo EŽŪFKP lėšomis suma vienam paramos gavėjui neviršija 200 000 eurų. Be to, finansavimas skiriamas tik elektrinėms, kurių pajėgumas mažesnis negu 1 megavatas arba jam lygus.

35 Kaip matyti iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nutarties, *Slancheva sila* fotovoltinės jėgainės projektui atsisakyta skirti finansavimą EŽŪFKP lėšomis motyvuojant tuo, kad kompetentinga nacionalinė administracinė institucija, atsižvelgusi į pagrindinės bylos aplinkybes, priėjo prie nuomonės, kad ši bendrovė ketino apeiti nacionalinės teisės aktuose nustatytus apribojimus, su trečiaisiais asmenimis, kurie pateikė paraiškas dėl paramos pagal atitinkamą EŽŪFKP paramos schemą skyrimo, sutarusi vieną projektą dirbtinai išskirti į tris smulkesnius projektus.

36 Tačiau vien dėl šios priežasties aplinkybės negalima atmesti galimybės, kad *Slancheva sila* pateiktas investicinis projektas padės pasiekti Reglamente Nr. 1698/2005 numatytus tikslus.

37 Kiek tai susiję su kaltinimu, kad *Slancheva sila* norėjo apeiti apribojimus dėl finansuotinų projektų dydžio ir maksimalios paramos sumos vienam gavėjui, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti, ar dėl šio ketinimo negali būti pasiekti Reglamento Nr. 1698/2005 52 straipsnio a dalies ii punkte numatyti tikslai.

38 Šiuo tikslu nacionalinis teismas visų pirma turėtų atsižvelgti į mikroįmonių, kurių steigimą ir plėtrą siekiama užtikrinti Reglamento Nr. 1698/2005 52 straipsnyje numatyta parama, termino apibrėžtį, kuri įtvirtinta 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžties priedo 2 straipsnio 3 dalyje (OL L 124, p. 36).

39 Antra, kiek tai susiję su subjektyviu elementu, nacionalinis teismas turi nustatyti tikrąjį ginčijamos finansavimo paraiškos turinį ir reikšmę (2006 m. sausio 21 d. Sprendimo *Halifax ir kt.*, C-255/02, Rink. p. I-1609, 81 punktas).

40 Šiuo atveju prie aplinkybių, į kurias minėtas teismas gali atsižvelgti siekdamas nustatyti, kad išmokoms iš EŽŪFKP gauti reikalingos sąlygos sukurtos dirbtinai, priskiriami teisiniai, ekonominiai ir (arba) asmeniniai su atitinkama investicine operacija susijusių asmenų ryšiai (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Emsland-Stärke* 58 punktą).

41 Šis subjektyvus elementas gali būti nustatytas visų pirma įrodžius įvairių paraiškas dėl paramos pagal EŽŪFKP paramos schemą pateikusių investuotojų susitarimą, galintį pasireikšti sąmoningo veiksmų derinimo forma, ypač kai investiciniai projektai yra tapatūs ir kai šiuos projektus sieja geografinis, ekonominis, funkcinis, teisinis ir (arba) asmeninis ryšys (šiuo klausimu pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Vonk Dairy Products* 33 punktą).

42 Tačiau Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad negalima atsisakyti finansuoti projekto, kai nagrinėjama investicija gali būti pateisinama kitaip nei paprasta išmoka pagal EŽŪFKP paramos schemą (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Halifax ir kt.* 75 punktą).

43 Todėl Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalis turi būti aiškinama taip, kad jos taikymo sąlygoms reikalingas objektyvus ir subjektyvus elementas. Kiek tai susiję su pirmuoju elementu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti objektyvias bylos aplinkybes, kuriomis remiantis būtų galima daryti išvadą, kad nebus galima pasiekti ŽŪFKP paramos schema siekiamo tikslo. Kiek tai susiję su antruoju elementu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti objektyvius įrodymus, kuriais remiantis būtų galima daryti išvadą, kad dirbtinai sukūręs sąlygas, reikalingas išmokoms pagal ŽŪFKP paramos schemą gauti, paraiškos teikėjas išimtinai siekė įgyti šios schemos tikslams prieštaraujantį pranašumą. Šiuo tikslu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas gali remtis ne vien tokiais elementais, kaip antai teisiniai, ekonominiai ir (arba) asmeniniai su panašiais investiciniais projektais susijusių asmenų ryšiai, bet ir požymiais, liudijančiais tai, kad būta sąmoningo tų asmenų veiksmų derinimo.

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

44 Antruoju ir trečiuoju klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalis turi būti aiškinama taip, kad jai, pirma, prieštarauja nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos atsisakoma išmokėti paramos lėšas pagal ŽŪFKP paramos schemą, jeigu investicinis projektas funkciniu požiūriu nesavarankiškas, ir, antra, nacionalinė teismų praktika, pagal kurią išmokoms gauti reikalingos sąlygos laikomos dirbtinai sukurtomis, kai paraiškas dėl tokių išmokų pateikusius asmenis sieja teisinis ryšys.

45 Kaip matyti iš šio sprendimo 29 punkto, Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalis taikoma, kai yra du elementai – objektyvus ir subjektyvus.

46 Net jeigu šiuo atžvilgiu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konstatavo, kad yra aplinkybių, susijusių su paraiškas dėl paramos pateikusius asmenis siejančiu teisiniu ryšiu arba su skirtingų konkrečių projektų funkciniu nesavarankiškumu, duodančių pagrindo daryti išvadą, kad išmokoms gauti reikalingos sąlygos pagal Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalį sukurtos dirbtinai, vertinimas vis tiek turi būti atliekamas atsižvelgiant į visas konkretaus atvejo aplinkybes.

47 Pirmiausia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įsitikinti, kad remiantis visomis objektyviomis pagrindinės bylos aplinkybėmis galima daryti išvadą, jog nagrinėjamiems investiciniams projektams pasirinktais metodais iš esmės siekta gauti išmokas pagal paramos schemą ir gali būti atmestas bet koks kitas pateisinimas, susijęs su minėtos schemos tikslais.

48 Todėl Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalis turi būti aiškinama taip, kad ja draudžiama atmesti prašymą dėl paramos mokėjimo pagal ŽŪFKP paramos schemą vien todėl, kad investicinis projektas, kuriam prašoma skirti paramą pagal tą schemą, funkciniu požiūriu yra nesavarankiškas arba kad paraiškas dėl tokios paramos pateikusius asmenis sieja teisinis ryšys, neatsižvelgus į kitus objektyvius konkrečios bylos elementus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

49 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų nacionalinio teismo nagrinėjamoje byloje, išlaidų klausimą turi spręsti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (šeštoji kolegija) nusprendžia:

1. **2011 m. sausio 27 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 65/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 kontrolės procedūrų įgyvendinimo ir kompleksinio paramos susiejimo įgyvendinimo taisyklės, susijusios su paramos kaimo plėtrai priemonėmis, 4 straipsnio 8 dalis turi būti aiškinama taip, kad jos taikymo sąlygoms reikalingas objektyvus ir subjektyvus elementas. Kiek tai susiję su pirmuoju elementu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti objektyvias bylos aplinkybes, kuriomis remiantis būtų galima daryti išvadą, kad nebus galima pasiekti Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (ŽŪFKP) paramos schema siekiamo tikslo. Kiek tai susiję su antruoju elementu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti objektyvius įrodymus, kuriais remiantis būtų galima daryti išvadą, kad dirbtinai sukūręs sąlygas, reikalingas išmokoms pagal ŽŪFKP paramos schemą gauti, paraiškos teikėjas išimtinai siekė įgyti šios schemos tikslams prieštaraujantį pranašumą. Šiuo tikslu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas gali remtis ne vien tokiais elementais, kaip antai teisiniai, ekonominiai ir (arba) asmeniniai su panašiais investiciniais projektais susijusių asmenų ryšiai, bet ir požymiais, liudijančiais buvus sąmoningo tų asmenų veiksmų derinimo.**

2. **Reglamento Nr. 65/2011 4 straipsnio 8 dalis turi būti aiškinama taip, kad ja draudžiama atmesti prašymą dėl paramos mokėjimo pagal Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (ŽŪFKP) paramos schemą vien todėl, kad investicinis projektas, kuriam prašoma skirti paramą pagal tą schemą, funkciniu požiūriu yra nesavarankiškas arba kad paraiškas dėl tokios paramos pateikusius asmenis sieja teisinis ryšys, neatsižvelgus į kitus objektyvius konkrečios bylos elementus.**

Parašai.